

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ (กรณีนักศึกษาพยาบาลกระทำผิดระเบียบและถูกลงโทษ จะได้รับการล้างมลทินหรือไม่)

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สธ ๐๒๐๙/๔๐๕/๔๘๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ได้มีคำสั่งที่ ๓๕/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๐ ลงโทษนางสาวสิตาภรณ์ ยังวิสัย นักศึกษาพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ ชั้นปีที่ ๔ โดยให้ยึดเวลาสำเร็จการศึกษาออกไปอีก ๓ เดือน เนื่องจากนางสาวสิตาภรณ์ฯ ได้กระทำผิดระเบียบการออกนอกบริเวณวิทยาลัยฯ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากวิทยาลัยฯ ซึ่งจะมีผลทำให้นางสาวสิตาภรณ์ฯ สำเร็จการศึกษาช้ากว่าปกติไปอีก ๓ เดือน กล่าวคือ จะสำเร็จการศึกษาในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงขอหารือว่า นางสาวสิตาภรณ์ฯ จะได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่ เพราะหากนางสาวสิตาภรณ์ฯ ได้รับการล้างมลทินจะมีผลทำให้นางสาวสิตาภรณ์ฯ สำเร็จการศึกษาในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๑ ไม่ต้องยึดเวลาสำเร็จการศึกษาออกไปจนถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๑ และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เหตุผลที่ต้องหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาเนื่องจากมีความสงสัยבתניאם “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามมาตรา ๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความที่ว่า “และให้หมายความว่า

^๑ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษ หรือให้กักกัน และให้หมายความว่ารวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำพิพากษาของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว และให้หมายความว่ารวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

รวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย” นั้น มีความหมายเพียงใด และกรณีตามข้อหาข้อนี้ นางสาวสิตาภรณ์ฯ เป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หรือไม่ และจะได้รับการล้างมลทินหรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาข้อหาข้อนี้ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวแล้ว ได้ความว่านางสาวสิตาภรณ์ฯ เป็นนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ซึ่งได้รับทุนการศึกษาจากโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ มิได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ตามที่บัญญัติไว้ในบทนิยามคำว่า “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่อย่างไรก็ดี ส่วนข้อความในบทนิยามดังกล่าวที่ว่า “และให้หมายความรวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย” นั้น คำว่า “บุคคลใด” หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น ที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายอื่นนอกจากที่ระบุไว้ข้างต้นที่เป็นการลงโทษทางวินัยเท่านั้น มิได้หมายความถึงบุคคลทั่วไปด้วย ดังนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่านางสาวสิตาภรณ์ฯ เป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามความหมายของบทนิยามในมาตรา ๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ นางสาวสิตาภรณ์ฯ จึงมิได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๑

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๔ มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ